

Ο ΔΟΥΞ ΤΗΣ ΣΑΡΤΡΗΣ

Ὁ Ὀρλεανίδης πρίγκιψ ὁ ἔλθων νὰ ἐπισκεφθῆ τὰς Ἀθῆνας μας, τὸν ὁποῖον ἡ κυβέρνησις τοῦ Ἰουλίου Φερρῦ ἐθεσεν εἰς ἀποστρατεῖαν, φέρει τὸ ὄνομα Ροβέρτου τοῦ Ἰσχυροῦ, ὅπως ὁ ἀδελφός του ὀνομάζεται Κόμης τῶν Παρισίων. Ὁ μακαρίτης πάππος του Λουδοβίκος Φίλιππος συνειθίζε νὰ διδῆ τοιούτους παναρχαίους τίτλους εἰς τοὺς ἐγγονοὺς του, διὰ νὰ νομιμοποιήσῃ τοὺς βλαστοὺς τῆς ὀρλεανικῆς δυναστείας.

Οἰκογενειακῶς τὸν ὀνόμαζον ἀπλούστατα Σάρτρ· διετῆς ἔχασε τὸν πατέρα του· ὀκταετῆς ἤκουσε νὰ συρίζουν ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς του αἱ σφαῖραι τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1848, θραύσασαι τὰ παράθυρα τοῦ δωματίου των, καθ' ἣν ὥραν τοὺς παρέδιδε μάθημα ὁ διδάσκαλός των ἐνώπιον τῆς μητρὸς των, ἥτις πάντοτε ἦτο παρούσα. Μετ' ὀλίγα λεπτά ὁ Λουδοβίκος Φίλιππος παρητεῖτο καὶ ἡ μήτηρ τοῦ Δουκὸς τῆς Σάρτρης καὶ τοῦ Κόμητος τῶν Παρισίων διωρίζετο ἀντιβασίλισσα. Ὁ ἀδελφός του διεμαρτύρετο, δὲν ἐννοοῦσε, ἔλεγε, νὰ λάβῃ τὸν γελοῖον τίτλον τοῦ Βασιλέως· καὶ ὁ ὀκταετῆς Δουξ τῆς Σάρτρης, ὁ ὁποῖος μικρότερος ἀκόμη, ἠδύνατο ν' ἀκούῃ γιγαντομαχίας καὶ πολέμους, ἰδίως τὰς ἐν Ἀλγερῇ μάχας, τοῦ ἔκλεινε τὰ χεῖλη καὶ τοῦ ἔλεγε: «Ἄφισε τώρα νὰ σὲ κάμουν. Θὰ μπορῆς τότε νὰ κάμῃς ὅ,τι θέλεις, καὶ θὰ μοῦ δώσῃς τὴν ἀδειαν νὰ πάγω νὰ πολεμήσω στὸ Ἀλγέρι μὲ τὸν Θεῖον Δουκὰ τῆς Ὠμάλης.»

Ὅταν ἡ μητέρα των, παραλαβοῦσα τὰ δύο παιδιά παρυσιασθῆ εἰς τὴν ἐπαναστατημέναν Βουλὴν ἐπὶ σκοπῶ νὰ τὴν συγκινήσῃ καὶ νὰ δεχθῶν τὴν Ἀντιβασίλειαν τῆς, ὁ μικρὸς Δουξ τῆς Σάρτρης χάθηκε μέσ' τὸ πλῆθος καὶ ἐκ τύχης τὸν εὔρε ἓνας χωροφυλάξ καὶ τὸν πῆγε στῆς μητέρας του.

Ἡ πρώτη παιδικὴ ἀνατροπὴ τοῦ δουκὸς τῆς Σάρτρης καὶ τοῦ ἀδελφοῦ του ἐγένετο ἐν Βαϊμάρ, ὅπου ἐφοίτων εἰς εἰς τὸ Νηπιαγωγεῖον μαζὺ μὲ τὰλλα τὰ παιδιά. Οὕτω ἀνατρέφονται οἱ ἡγεμονόπαιδες ἐν ἐξορίᾳ. Ὁ χαρακτήρ ἀμφοτέρων εἶχεν ἐκδηλωθῆ. Ὁ κόμης τῶν Παρισίων ἐφαίνετο δειλὸς, εὐτακτὸς σκεπτικὸς· ὁ Δουξ τῆς Σάρτρης ἀπ' ἐναντίας, ζωηρὸς, ὀρμητικὸς, ρισκοκίνδυνος· ἐν ἀγγλικὸν περιοδικὸν γράφει ὅτι χωρὶς τῆς ἀνατροπῆς τῆς ὑπερόχου γυναικὸς μητρὸς του θὰ ἐγένετο τραμποῦκος!

Μετὰ τὸν θάνατον τῆς μητρὸς, πρώτην φορὰν ἐχωρίσθησαν οἱ ἕως τότε ὡς δίδυμοι Σιαμαῖοι ζῶντες. Καὶ ὁ μὲν πρεσβύτερος ἐπεχείρησε νὰ περιέλθῃ τὴν Ἀνατολὴν ὁ δὲ Δουξ τῆς Σάρτρης κατετάχθη εἰς τὴν στρατιωτικὴν σχολὴν τοῦ Τουρίνου, ὅπου ἐσπούδαζον καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Βίκτωρος Ἐμμανουήλ, ὅστις εἶχεν ὑπεραγαπήσει τὸν Δουκὰ.

Ἀποφοιτήσας κατετάχθη εἰς ἐν σαρδινικὸν σύνταγμα δυνάμει εἰδικῆς ἀδειας, ὅπου καὶ διέπρεψεν. Ἀριστὸς ἵππευς, δεινὸς σκοπευτῆς, ἀκατάβλητος χορευτῆς καὶ παιδρὸς ἐταῖρος. Ἠπριγκίπισσα Κλοτίλδη, θυγάτηρ τοῦ Βίκτωρος Ἐμμανουήλ, ἠγάσθη ἐμμανῶς τὸν Δουκὰ. Ἀλλὰ λόγοι πολιτικοὶ ἐματαιώσαν τὸ συνοικέσιον· ἡ πτωχὴ Κλοτίλδη χωρὶς νὰ θέλῃ, συνεζεύχθη τὸν πρίγκηπα Ναπολέοντα. Τότε λέγεται ὅτι ὁ Βίκτωρ Ἐμμανουήλ, ἐβλέπων τὰ δάκρυά τῆς, τῆς εἶπε: «Κυρία μου, εἶσαι ἡ Ἀρτιγόνη τοῦ Ἰταλικοῦ ἀγῶνος.»

Εἰς τὸν ἐμφύλιον πόλεμον τῆς Ἀμερικῆς ἔλαβε μικρὸν

μέρος ἐπίσης ἕνεκα λόγων πολιτικῶν. Ἐκεῖ πάλιν ἠράσθη μιᾶς ἀμερικανίδος, συγγενοῦς ἐνὸς στρατηγοῦ. Ἐπὶ τέλους ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ συνεζεύχθη τὴν ἐξαδέλφην του Φραγκίσκην, μόνην θυγατέρα τοῦ πρίγκηπος Ζουανβίλ.

Ὅτε ἐξερράγη ὁ γαλλογερμανικὸς πόλεμος μετὰ πολλὴν ἀγωνίαν κατάρθρωσε νὰ καταταχθῆ ὑπὸ ψευδώνυμον εἰς τὸν ἐπικουρικὸν στρατόν. Ἐκτοσε ἐμεινεν ὑπηρετῶν τὸν γαλλικὸν στρατόν, ὅταν τὸ μαυροῦστο τοῦ Ναπολέοντος ἦλθε νὰ τοῦ χαλάσῃ τὴν ἡσυχίαν. Ἐχασε τὴν στρατιωτικὴν του διαίταν, διὰ τὴν ὁποίαν ἐφαίνετο γεννημένος· ἔχασε τὰς ἐπωμίδας τοῦ στρατηγοῦ, δι' ἃς προηλείφετο· ἔχασε καὶ τὰ ὄνειρα καμμιᾶς παλινορθώσεως ἐπ' ὀνόματι τοῦ πρεσβυτέρου τοῦ ἀδελφοῦ ἢ καὶ αὐτοῦ τοῦ ἰδίου.

Καὶ τώρα ταξειδεύει διὰ νὰ παρηγορηθῆ. Εἶθε ὁ γαλάνος μας νὰ ἐντταλάξῃ γαλήνην εἰς τὴν ἀρειμάνειον ψυχὴν του.

ΚΑΡΑΜΕΛΕΣ

Ὁ Κ. μετὰ πολλὰ πανηγύρια ὑπεσχέθη εἰς τὸ ὠραῖόν του ἡμισυ νὰ μὴ περνᾷ τῆς ὥραις του παίζων δόμινο στὸ καφενεῖο.

Προχθὲς εἰσέρχεται κατὰ τὸ σῦνηθες εἰς τοῦ Γιαννοπούλου, ὅπου τὸν πολιορκοῦν οἱ σύντροφοι:

— Σοῦ παίζουμε τὸν καφέ, τὸν ναργιλὲ καὶ τὰ γλυκά.

— Δὲν ξαναπαίζω.

— Ἄ! μπᾶ! Αὐτὸ δὲν θὲ τὸ κάμῃς.

— Τὸ θέλετε λοιπόν;

Καὶ βγάζει τὸ ρωλόγι του.

— Ἀλλὰ σὰς τὸ λέγω ἀπὸ τώρα: Ἡ ὥρα εἶναι μία. Εἰς τὰς ἕξη . . . θὰ φύγω.

Πατὴρ καὶ υἱὸς συναντῶνται.

Ὁ υἱὸς στὴν ἀμαζαν· ὁ γεροπατέρας πεζός.

— Ὠραῖα! τοῦ λέγει ὁ πατέρας. Ἀντὶ νὰ εἶμαι ἐγὼ στὸ ἀμάξι καὶ σὺ πεζός . . .

Καὶ ὁ υἱὸς μετ' ἀφελείας:

— Ἄν εἶχες καὶ σὺ κἀνέναν πατέρα πλούσιον ὅπως ἔχω ἐγὼ . . .

Ὁ κ. Δ. ἔχει τὴν θελκτικωτέραν σύζυγον τῶν Ἀθηνῶν. Ἀλλὰ καὶ ἡ Φ. εἶναι ἐπίσης θελκτικὴ, καὶ ἐνίοτε ἐν τῇ καρδίᾳ του ἡ σύζυγος ὑποχωρεῖ εἰς τὴν ἐρωμένην.

Τῆς προάλλαις δίδει ἐρωτικὴν ἐπιστολὴν εἰς τὴν γουβερνάτα τῆς Κυρίας του νὰ τὴν πάγῃ εἰς τὴν ἐρωμένην του.

— Κύτταξε ὅμως, τῆς λέγει, οὔτε λέξιν. . . .

Ἡ γουβερνάτα.

— Ὅσο γι' αὐτὸ, ἔννοια σὰς· σὲ τέτοια πράγματα εἶμαι πολὺ μυστικὴ· μπορεῖ νὰ ρωτήσετε τὴν Κ-ρία.

Ἡ κυρία ἐρωτᾷ τὸν κύριον.

— Νηστεύετε;

— Ὁχι!

— Μὰ δὲν πιστεύετε στὸν Θεό;